

გრამატიკული ეკვივალენტობის საკითხი თარგმანში
(ერნესტ ჰემინგუეის მოთხრობების ანა რატიანის და ვახტანგ ჭელიძის
თარგმანი)

მარინე მოცრაძე

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის
მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

უცხო ენათა ფილოლოგია (ანგლისტიკა, გერმანული ფილოლოგია, რომანული
ფილოლოგია) და შედარებითლიტერატურათმცოდნეობა
(მიმართულება: ანგლისტიკა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო მატარაძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2015

სარჩევი

ინგლისურენოვანი რეზიუმე-----	3
შესავალი-----	5
თავი 1.თარგმანის ძირითადი თეორიები	
1.1. თარგმანის ისტორია-----	7
1.2. ეკვივალენტობის პრობლემა თარგმანში-----	9
თავი 2. ბეიკერის ეკვივალენტობის დონეები. გრამატიკული ეკვივალენტობა/ კატეგორიები (ინგლ-ქართ)	
2.1. ბეიკერის ეკვივალენტობის დონეები-----	13
2.1.1. ეკვივალენტობა სიტყვის დონეზე-----	14
2.1.2. ეკვივალენტობა სიტყვის ზედა დონეზე-----	15
2.1.3. ტექსტუალური ეკვივალენტობა: თემატური და ინფორმაციული სტრუქტურები-----	16
2.1.4.ტექსტუალური ეკვივალენტობა: კოჰეზია-----	17
2.1.5. პრაგმატიკული ეკვივალენტობა-----	18
2.2.გრამატიკული ეკვივალენტობა-----	19
2.3.გრამატიკული კატეგორიები ქართულ და ინგლისურ ენებში-----	21
2.3.1.რიცხვი.გრამატიკული რიცხვის კატეგორია ინგლისურ-ქართულ ენებში--	21
2.3.2. სქესი -----	24
2.3.3. პირი. პირის კატეგორია ქართულ და ინგლისურ ენებში-----	25
2.3.4 . დროის კატეგორია.დროის კატეგორია ქართულ-ინგლისურ ენებში-----	28
2.3.5.ასპექტის კატეგორია ქართულ-ინგლისურ ენებში-----	34

2.3.6. ვნებითი გვარი. გვარის კატეგორია ინგლისურ-ქართულ ენებში -----	35
2.3.7. არტიკლი-----	38

თავი 3. გრამატიკული ეკვივალენტობის საკითხი საანალიზოდ შერჩეულ ტექსტებში

3.1. ერნესტ ჰემინგუეის მოკლე მოთხრობები-----	40
3.2. საკვლევი მასალის შეპირისპირებითი ანალიზი-----	42
3.2.1. რიცხვი-----	42
3.2.2. პირი-----	44
3.2.3. არტიკლი-----	46
3.2.4. დრო-----	47
3.2.5. გვარი-----	48
3.2.6. ასპექტი-----	51
დასკვნა-----	53
ბიბლიოგრაფია-----	54

Abstract

Marine Motsradze

Grammatical Equivalence in English-Georgian Translation

The paper addresses various aspects of grammatical equivalence based on the comparative analysis of Ernest Hemingway's short stories and their Georgian translation.

Grammatical categories cause numerous difficulties to translators due to grammatical asymmetry between languages, especially in the case of non-related languages, such as Georgian and English.

Despite the fact that grammatical equivalence cannot be addressed separately from other levels of equivalence, it is important to identify key challenges translators face in rendering texts between typologically different languages characterized by dissimilar grammatical markers and identify the effectiveness of strategies employed for compensating the mentioned differences. The relevance of the research is defined by the importance of taking into account the difficulty of adequate rendering of grammatical markers in the target language on one hand and the lack of studies addressing grammatical equivalence in English-Georgian translation, on the other.

The analysis offered in the research is based on Ernest Hemingway's stories "The Old Man and the Sea," "The Snows of Kilimanjaro," "Mr. and Mrs. Elliot," "The Light of the World," "Hills Like White Elephants," "Out of Season," "The Killers," translated by Vakhtang Chelidze and Anna Ratiani. Samples with different grammatical markers are provided together with their Georgian equivalents and compared in detail. The analysis has shown that in many cases grammatical markers are rendered by lexical means in the target language.

The research methodology is based on the use of comparative analysis. Grammatical markers identified in the source and target texts are compared according to Mona Baker's theory of levels of equivalence.

The paper consists of an introduction, three chapters, conclusions, and a list of references.

The first chapter generally discusses the history of translation, outlining the translation theories from the earliest centuries to the late nineteenth century and the concept of equivalence.

The second chapter addresses the different levels of equivalence, grammatical equivalence in a more detail way and Georgian-English grammatical categories based on the concrete examples from the research material.

The third chapter discusses a special style of Hemingway and the comparative analyses of English and Georgian grammatical categories based on the concrete examples.

The conclusion contains the results of the research.